

ІУДАЇЗМ-ПЕРША МОНОТЕЇСТИЧНА РЕЛІГІЯ

Виконала студентка 1
курсу
Групи Філ-1501
Мележик Євгенія
Викладач: Савицька І.М.
кандидат філософських
наук, доцент

2016

ВВЕДЕННЯ

- Кажуть, що чужий вірі той, хто стурбований проблемою назви та визначення релігійної системи. Той же, для кого релігія - частина особистості, не цікавиться систематизацією та не вводить яких-небудь визначень. Для іудейської релігії такий підхід як не можна більш вірний. Вражає, що в івриті - священному мовою євреїв - поняття "іудаїзм" відсутня. Дійсно, в івриті ви не знайдете слова, яке означало б релігію. Тому потрібно бути дуже обережним, даючи визначення іудаїзму як релігії, описуючи його саме з цієї точки зору. Найбільш близькими за змістом є слова "даат" ("пізнання", "знання") і "емуна" ("віра", "довіра"). Здається, ми вже багато знаємо про трьох основних релігіях світу, тому хотілося б висвітлити деякі другорядні релігії. У Старому завіті присутній такі імена як Авраам, Ісак та Яків і т.д.

ІУДАЇЗМ-ПЕРША МОНОТЕЇСТИЧНА РЕЛІГІЯ

Виникнення іудаїзму було революційним кроком у розвитку культури людства, тому що він був першою монотеїстичною релігією.

- Взагалі-то немає нічого дивного в тому, що монотеїстична релігія склалася в близькосхідній зоні, де раніше за все з'явилися найдавніші осередки цивілізації і де ще в III тисячолітті до н. е. сформувалися досить розвинені перші релігійні системи. Не дивно і те, що саме тут, де існували найдавніші в історії централізовані деспотії, в першу чергу Єгипет, сама ідея абсолютної влади і вищого суверенітету обожненого правителя могла призвести до монотеїзму. Важливо, однак, зауважити, що цей зв'язок не слід сприймати спрощено. Звичайно, піддані єгипетського фараона цілком виразно бачили в своєму повелителі вищий божественний символ, що уособлював всю їх етнокультурну та соціально-політичну спільність. Така виняткова у своєму роді концентрація земної влади могла призвести до думки, що і на небесах, тобто в світі надприродних сил, структура влади являла собою щось подібне. Саме такі припущення мали сприяти визріванню ідеї монотеїзму.

ТРИ ОСНОВОПОЛОЖНИКА ІУДАЇЗМУ - ЦЕ АВРААМ, ЙОГО СИН ІЦХАК І СИН ІЦХАКА

ЯКІВ

Бог в Авраамові і наказує: "Йди геть з країни твоєї від рідні твоєї і від рідного дому батька твого в країну, який Я тобі покажу. І Я зроблю тебе великим народом ..." (12:1 - 2). Тора ніде не пояснює, чому Бог обрав для цієї місії Авраама. Але єврейська традиція пояснює це тим, що він був першим монотеїстом з часів Ноаха (Ноя). Бог ясно дав зрозуміти, що очікує від Авраама і його нащадків великих справ: "Авраам же мусить стати народом великим і могутнім, і їм благословляться всі народи землі. Бо я обрав його, щоб він наказав синам своїм і домові своєму по собі дотримуватися шлях Господній, творячи добро і правосуддя" (18:18 - 19).

Спадщиною Авраама і став монотеїзм - віра в те, що для людства існує єдиний Бог і, що його головна турбота - щоб люди вели себе морально.

Іцхак - син Авраама і його дружини Сарі. Був його приймачем і передав віру свою і свого батька наступним поколінням.

Яків - син Ісака й Рифки. У нього було 12 синів (від яких відбуваються всі євреї) і одна дочка. Пізніше, вже після підкорення Кнаана, земля Ізраїлю ділиться між 12 колінами - племенами, родоначальниками яких стали сини Якова.

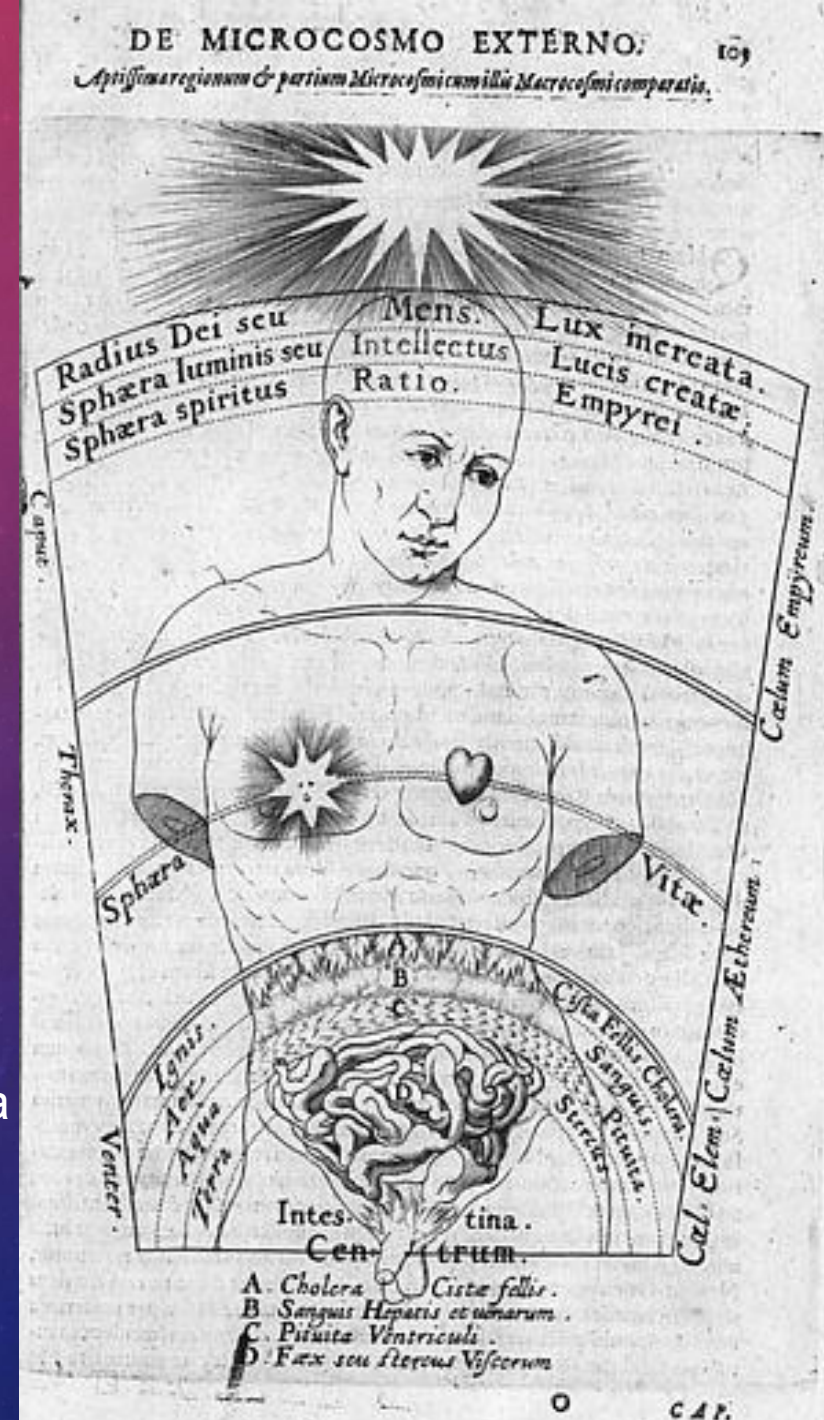
В очах євреїв патріархи - не віддалені і смутні історичні постаті, але частина їх повсякденного релігійного життя.

• МІСТИЦИЗМ В ІУДАЇЗМІ

- Полява в умовах початку загальноєвропейського бродіння в Месопотамії, книги Єзекіїля дало поштовх розвитку містичних трактувань канонічних текстів. У той час як потенційні опозиціонери-містики бачили майбутнє іудаїзму в інтернаціоналізації навчання, непримиренно налаштовані рабини ставили собі за мету спробу реставрації теократичної держави.
- У середовищі містично настроєних іудеїв особистий досвід ставився на перше місце, виконання традиційних заповідей - на друге. Містичний і рабинський іудаїзм поступово віддалялися один від одного. Містики в своїх текстах йшли в багатослівність аж до створення своєрідної єврейської літургії, в той час як талмудисти працювали над одноманітністю форм, вважаючи надмірна запопадливість до молитви і екстатичний багатослівність те саме словоблуддю, далекого справжньому іудаїзму. Обстоюючи стриманість у зверненні до Бога, рабини, мабуть, намагалися виключити використання молитви як однієї з форм чаклунства, при якому людина за допомогою технічних прийомів намагається здійснити свою особисту владу.
- Давня містика була переважно послідовним розвитком біблійного антропоморфізму і міфології, що протиставляли раціональному іудаїзму. Нова містика, перші практики та розповсюджувачі якої з'явилися в кінці XII - початку XIII ст, своїми досягненнями в більшій мірі зобов'язана стихійному ентузіазму людей, що вчилися самостійно і не належать до кола рабинів.

КАББАЛА

Каббала - термін, застосовуваний до цілого ряду різновидів єврейського містицизму. Каббала прагне проникнути в самі глибини Божественної сутності. Вона являла собою продовження і розвиток древніх містичних навчань, що існували в єврействі. Виходячи з положення, що людина може споглядати Бога шляхом містичного єднання з Ним, каббала надавала особливого значення сенсу імен Бога і ангелів і намагалася знайти ключ до таємниць буття і божественних заповідей, зокрема шляхом інтерпретації числового значення слів і букв Біблії. У Талмуді є історія, що оповідає про чотирьох мудреців (Бен Азай, Бен зоман, Еліша бен Авуя і раби Аківа), які зібралися разом і зайнялися містичними вправами, є думка, що їм вдалося потрапити до ган еден (райський сад). Бен Азай, відзначає Талмуд, «подивився і зійшов сума, Бен зоман помер. Еліша бен Авуя став єретиком і змінив іудаїзму. Один раби Аківа зайшов зі світом і вийшов зі світом. Саме цей випадок поряд з більш пізніми фактами втрати розуму змусили мудреців винести в 17 столітті рішення, за яким Кабалу дозволялося вивчати тільки одруженим чоловікам старше 40 років, добре знайомим з Торою і Талмудом і, у яких є дві дитини різних статей старше 13 років.

ТАЛМУД

- Талмуд - це певна кількість книг-томів. В оригіналі (написаний частково на івриті, частково арамейською мовою), перевидано в наш час, - це 19 томів. Всі книги-томи Талмуда діляться на три частини:
- 1. Мішну;
- 2. палестинської Гемари;
- 3. вавилонської Гемари.

Згідно головної ідеї цього вчення, віруючі повинні почитати пророків. Пророки це люди, яким Бог дав завдання і можливості звіщати людям істину. А істина, яку вони сповіщали, мала дві основні частини: істина про правильну релігії (як треба вірити в Бога) і правда про правильне життя (як треба жити). У істини про правильну релігії особливо важливим елементом (частиною від частини) була розповідь про те, що чекає на людей у майбутньому. У Танасі згадуються 78 пророків і 7 пророчиця. Шанування пророків в іудаїзмі виражається у формі шанобливого розмови про них у проповідях і в побуті. Серед усіх пророків виділяються два великих: Ілля та Мойсей. Цих пророків шанують також у формі особливих ритуальних дій під час релігійного свята Песах.

В епоху гаонів у Вавилонії був складений вавилонський Талмуд (Талмуд Бавяі), що включив Мішну та Гемари вавилонських єшів. Завершення його формування відноситься до 500 - 530 рр.. н. е.. Вавилонський Талмуд має в іудеїв більш високий авторитет, ніж Іерусалімській, оскільки він майже в чотири рази об'ємніше, повніше за змістом, зрозумілим з мови та ретельніше прокоментував.

ЕТАПИ ІСТОРІЇ

На шляху розвитку іудаїзму варто виділити кілька етапів:

- епоха Першого храму;
- епоха Другого храму;
- період римсько-візантійського та арабського панування;
- середні століття, Галах.

ВИСНОВОК

- Я вважаю, що іудаїзм як релігія є складовою частиною сучасної політики, вона не відокремлена від держави і грає важливу роль у сферах громадського та особистого життя - від початку існування людини до її смерті. Іудаїзм зіграв значну роль у самозбереженні євреїв як етносу. Національне і релігійне в душі віруючого іудея збігалися, а відхід від іудаїзму означав вихід з єврейства, що для вихованих століттями корпоративного побуту євреїв, у свою чергу, означало кінець: накладення Херем - відлучення від синагоги і від єврейства - розглядалася як найстрашніше покарання.
- Іудаїзм не краще і не гірше за інших релігій, але він нам цікавий тим, що це єврейська релігія, релігія народу, обраного Богом. Проте не тільки в цьому його значення. З нього відбулися дві інші найбільші світові релігії: християнство та іслам. Дві основні священні книги іудаїзму - Тора і Танах - стали священними книгами також і для християн. Багато ідей цих книжок були відтворені у священній книзі мусульман - Корані. Тора і Танах дали поштовх розвитку світової художньої культури, тому освічена людина зобов'язана знати, що собою уявляє іудаїзм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ЕЙЗЕНШТАДТ С. Н. ПРОРИВИ ОСЬОВОГО ЧАСУ. У КН. ЦИВІЛІЗАЦІЇ, ВИП.3, М., 1995
2. ШОЛЕМ Г. ОСНОВНІ ТЕЧІЇ В ЄВРЕЙСЬКІЙ МІСТИЦІ, ЄРУСАЛИМ, 1989
3. НІЦШЕ Ф. ТВОРИ, М., 1990
4. ТОКАРЕВ С. А. РЕЛІГІЯ В ІСТОРІЇ НАРОДІВ СВІТУ, М., 1986
5. ДЖ. БАУКЕР, "РЕЛІГІЇ СВІТУ. ВЕЛИКІ ВІРОВЧЕННЯ ВІД ДАВНИНИ ДО НАШИХ ДНІВ" (СЕРІЯ "ДОМАШНІЙ МУЗЕЙ", ВИД-ВО "ДОРЛІНГ КІНДЕРСЛІ", М. 2001)
6. ПІСМАНІК М. Г., ВЕРТИНСЬКИЙ О. В., ДЕМ'ЯНЕНКО С. П. ТА ІН РЕЛІГІЯ В ІСТОРІЇ І КУЛЬТУРІ: ПІДРУЧНИК ДЛЯ ВУЗІВ (ПІД РЕД. ПРОФ. ПІСМАНІКА М. Г.) М: «ЮНИТИ», 1998.
7. СЛОВНИК РЕЛІГІЙ, ОБРЯДІВ ТА ВІРУВАНЬ (ПЕР. З АНГЛ. ЗУБКОВА Н., МОРОЗОВОЇ Н.
8. МУРАШКІНЦЕВА Є.) М: «МІФ, РЕЛІГІЯ, КУЛЬТУРА», 1998.
9. МЕЧКОВСКАЯ Н. Б. МОВА І РЕЛІГІЯ: ПОСІБНИК ДЛЯ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ ВУЗІВ М: ФАИР-ПРЕС 1998.
10. [HTTP://WWW.HEYTSHALOM.DP.UA](http://www.heytsalom.dp.ua)
11. КАРМЕЛЬ АР'Є. ІУДАЇЗМ - ЄВРЕЙСЬКИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ. ЄРУСАЛИМ: 1994.